

DOMOVINA

P. n. Licealna knjižnica

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Celoletno Din 6.—, polletno Din 12.—
celoletno Din 24.—

Zloraba vere

Časti je vreden oni del duhovščine starega kova, ki vrši svoje dolžnosti kot dušni pastir brez oztra na levo in desno in ne zlorablja verskih nauk in cerkve v posvetne politične svrhe. Žal, je takih duhovnikov vedno manj.

Pred katoliškim shodom je bilo po cerkvah obdelavanja ljudi in vabljenja na shod, ki pa je bil le po imenu katoliški-verski, v resnici pa navadna manifestacija klerikalne stranke, pregledovanje klerikalnih čet ter utrjevanje klerikalnih ovčic v slepi pokorščini do voditeljev SLS, kajti radi neizpoljenih obljub, danih ob zadnjih volitvah, so se klerikalne množice po deželi že začele buniti proti voditeljem stranke.

Klerikalci pričenjajo opuščati svojo avtonomijo in republiko, zato je treba nahujskane množice po deželi držati z drugimi sredstvi. Začeli so zato zopet v večji meri po starem, z zlorabo vere, ki je bila svoječasno pred vojno njihovo najmočnejše agitačijsko sredstvo. Naš človek je veren in ga ni težko obdržati pod farovškim uplivom.

Strašno daleč vzadaj smo še Slovenci. Pač malokje na svetu je toliko zaslepljenih in nevednih ljudi, kakor ravno med nami. Ti zaslepljeni ne razlikujejo stranke od vere. Če bi bila klerikalna stranka eno in isto s katoliško vero, bi bilo to pač nad vse žalostno. Kdor bere «Stražo», «Slovenskega Gospodarja» ali «Domoljuba» in če je še količkaj sposoben za zdravo razsojevanje, mora spoznati, da zmerjanje, obrekovanje in drugače ogabna pisava v teh listih ni po načelih Kristusovih nauk.

Nikjer v svetem pismu ali katekizmu ni zapisano: Obrekuj, zmerjaj ali kradi čast političnemu nasprotniku, ki v posvetnih zadevah drugače misli! Ali je to protiversko, če nekdo misli, da avtonomija, ki so jo pridigovali klerikalci, ni naša rešitev? Ali je mogoče to proti veri, če se občani, ki so sami veliki reveži, upirajo zidati župniku lepše nove hleve, ako že ima stare in boljše kakor vsak občan?

Namestniki Kristusa in apostolov so v starih časih dajali vernikom dober vzgled skromnega življenja, danes pa je marsikje obratno, zlasti v revnih farah, kjer cela fara sirada, zato da ima župnik, ki sicer pridiguje o postu, dovolj udobno življenje.

Nič bi ne imeli proti zadnjemu tako zvanemu katoliškemu shodu, ko bi bil res le skupščina duhovnikov in vernikov, a je bil čisto navaden politični shod klerikalne stranke. To pa je grda zloraba vere v svrhu okrepitve SLS. Shod sicer kljub dolgotraj-

nemu obdelavanju preprostega ljudstva po deželi ni uspel tako, kakor so voditelji SLS pričakovali. To pa pomeni, da klerikalna sila, ki je pri zadnjih volitvah podjarmila Slovenijo, vendar že poka. Neizpolnjene obljube kljub slepi zaupljivosti naših ljudi v farovže le že žanjejo za SLS neprijetne posledice.

Kmetje, odprite oči!

Prejeli smo pismo preprostega človeka, ki ga podajemo v celoti:

Dragi gospodje v Ljubljani!

Do pred lani nisem vedel za «Domovino». Večkrat sem slišal našega župnika in kaplana, ki sta na prižnici udrihala čez ta list in mene je poleg tega pestil še misijonar, da ga ne smem pogledati niti od daleč. Moj sosed mi prinese enkrat na skrivaj ta časopis in mi reče: «Poglej, Blaž, če je kaj pregrešnega v tem listu — meni se zdi prav resničen in pravičen! Moja žena mi je hotela kar podkuriti z njim, pa sem jo vendar pregovoril, da je prebrala vse. Tudi ona sedaj bere ta list in kar laže nama je pri srcu, ko vidi, da prav in po pravici piše.»

Tako je govoril moj sosed. Jaz sem začel s strahom brati in bolj ko sem bral, bolj me je mineval strah pred brezverstvom. Ja hudika, sem si mislil, kolikokrat jaz tako premišljujem, sedaj pa vidim, da misli še kdo drugi tako. Jaz nisem izobražen človek, ampak vendar Vam pišem, ker vidim, kako nas je ljudska stranka ogoljufala. Pred volitvami je bilo vse polno obljub, danes pa same dobrote. Moj fant je daleč v Srbiji pri vojakih in strašno zabavlja čez oblubarje in drugi tudi. Davkarije nas hočejo odreti kar na meh in to po zaslugi naših pravičnih katoličanskih farbarjev, ki so nas pred volitvami na debelo farbali, mi pa smo bili tako neumni, da smo šli na lim. Čisto prav se nam godi, če nam je hudo. Pametnim ljudem nismo hoteli verjeti, sedaj pa imamo ta greh nad seboj.

Gospodje, če bi živel jaz petsto let in bi dobil za svojo kroglico vsako leto en milijon, ne bi je nikdar več vrgel v Koroščevo skrinjico. Povejte vsem ljudem, da naj bodo pametni in naj se ne dajo več farbati od raznih političnih sleparjev. Ali je res, da je tlaka zopet vpeljana? Ali je res, da bomo morali zopet težke skale na ramah prenašati, kakor nekoč naši predniki, ki so bili sužnji graščakov? Ali bomo morali res riniti kamenje na visoke hribe in popravljati cerkve in farovže? Joj, kaj bomo še vse dočakali! Povejte ljudem, da naj pustijo ljudsko stranko, ki ni nič drugega kakor velika škoda za kmeta.

Politični pregled

Prošlo nedeljo smo imeli v Ljubljani velik dirindaj, ker so priredili klerikalci svoj katoliški shod,

ki ni bil, seveda, nič katoliški, četudi je bilo na njem pet škofov in še papežev zastopnik po vrhu. Katoliški se je shod imenoval samo za vabo, da se je našlo par tisoč zapeljanih ljudi, posebno žensk, ki so prišli v Ljubljano zato, da so se mogli razni klerikalni zapeljivci slovenskega ljudstva postaviti pred odposlanci radikalne stranke iz Beograda, češ, glejte, vsi ti ljudje in še mnogi drugi stojijo za nami kot en mož in kadar mi samo zažvižgamo, pa plešejo po našem napevu.

Prav nerodno so klerikalci izrabili katoliški shod, na katerem ne bi smelo biti besedice o politiki, za svoje umazane politične namene, ker za časa katoliškega shoda se je sklenila v Ljubljani

kravja kupčija med radikalcem in klerikalci, a avtonomija, s katero so farbali klerikalci volilce, je splavala po vodi. To je namreč jasno: radikalcem v tako avtonomijo, kakor so o njej pridigali klerikalci za časa volitev, nikdar in pod nobenim pogojem ne bodo privolili. Ko smo videli pri svečani maši, ki jo je bral papežev zastopnik, skupaj dr. Korošca, dr. Velizarja Jankovića in Ljubo Jovanovića, nam je bilo takoj jasno, da je avtonomija pokopana, ker zastopnika radikalne stranke nista prišla zato v Ljubljano na katoliški shod, da bi prinesla dr. Korošču avtonomijo, temveč zato, da on — odneha. Lepe reči bomo še doživeli pri naših klerikalcih, ki jim ni do drugega nego do oblasti.

Zagrebski kolovodja Radić je, kakor znano, zbežal v inozemstvo, toda

v inozemstvu je Radić popolnoma izgubljen, ker nikjer v Evropi ne bo našel takih neumnežev, kakor so bili njegovi volilci, in zato nihče noče niti govoriti z njim. Radić je mislil, da ga sprejme angleški ministrski predsednik in minister zunanjih zadev z odprtimi rokami, pa so mu sporočili, ko je prosil za sprejem, da nimajo z njim nikakega opravka. In takega človeka so si izbrali naši klerikalci za svojega zaveznika! Saj že to zadostuje, da bi moralo naše ljudstvo klerikalcem takoj obrniti hrbet in jih zapustiti enkrat za vselej. Radić se sedaj v domovino ne more vrniti, v tujini pa ne bo imel niti dela niti zasluzka in končno bo napravil žalostni konec, ako ga niso zapeljani hrvatski kmetje prav dobro založili z denarjem.

Italijani so stari hinavci in lopovi v politiki, kar se je že večkrat pokazalo, ali največje lumparije delajo na naš račun. Pod-

pisali so pogodbo, da je Reka svobodna država, sedaj bi si pa hoteli

to svobodno Reko prisvojiti,

samo pristanišče Baroš-Delta bi prepustili nam, ki nam je že tako priznано. Radi bi pa napravili to tako, da bi to pristanišče sicer bilo naše, ali da bi bilo skozi 99 let — to se pravi za vedno — podrejeno upravi nekega italijansko-jugoslovanskega konzorcija, ki bi upravljal reško in baroško pristanišče! Upamo, da naša vlada ne bo privolila v ta čisto navaden rop naše lastnine.

Na Bolgarskem vladajo slabe razmere, odkar so vrgli oficirji in uradniki vlado Stambolijskega. Sedaj vlada

na Bolgarskem prava strahovlada,

ker obsojajo pristaše pokojnega Stambolijskega v velikem številu na smrt, na dosmrtno ali petnajstletno ječo. Nekdanjega poslanika Bolgarske v Pragi, Daskalova, ki se ni hotel vrniti na Bolgarsko po spremembi vlade, so dali ubiti po nekem študentu, ki ga je pa češka policija prijela in mu bodo sodili češki sodniki! Res, veliko mora trpeti bolgarski narod pod tako vlado in pomagati si ne bo mogel tako kmalu. Seveda, vsako nasilje mora biti prej ali slej kaznovano in tudi bolgarski današnji nasilniki ne uidejo zasluzeni kazni.

Dopisi

BLOKE. Naš častiti g. Š. je bil svoječasno zelo vnet za preganjanje oduševstva. Odkar pa je zasedel župniški stolček, je popolnoma izpremenil svoje nazore in začel navijati povsem nove račune. Dne 13. avgusta je opravil na Studencu poroko z mašo in je za to računal nič več in nič manj kakor 950 kron. Vas je le pol ure oddaljena od župnišča. Mesec dni poprej je tako opravilo računal po 650 kron in dva meseca prej 550 kron. Cene pri njem torej prav naglo naraščajo. Za krstni list računa samo 100 kron, kolek pa stane 8 kron, ostane torej čistega 92 kron. Nedavno si je od neke usmiljenke iz Nemške vasi priskrbel polnomoč za izseka-

vanje njenega gozda, toda ne v prid cerkve, temveč za svoj lastni žep. Mati usmiljenke pa leži bolna in si ne more privoščiti priboljškov. Kot dober gospodar si je nabavil veliko mlatilnico in pritikline, kar dandanes stane lepe desetisočake. Ampak, ker g. župnik prav rad zatrjuje, da je revež, se čudimo, kdo bi bil vse to plačal. Sreča je, da mu je pokojni g. župnik zapustil vse gozde pri župnišču in cerkvi neškodovane, da jih sedaj on lahko izrablja. V splošnem torej naš g. župnik ne more trditi, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta...

LESCE. (Avtonomija in klerikalne obljube.) Dnevi in meseci tečejo hitro. Ali vprašam vas, klerikalni gospodje, ki ste pred volitvami razsipali med ljudstvom vse mogoče obljube: Kje je avtonomija, v katerih garnizijah služijo naši fantje, za katere ste ljudstvu obljubovali, da jih boste spravili služiti domov na slovensko ozemlje? Ali se je morda Slovenija preselila v bosansko, hercegovsko ali macedonsko ozemlje, ali danes leži Slovenija v spodnjih krajih? Kje je izboljšanje vojaških razmer pri kadrih, ki ste ga obljubovali klerikalni mogočnejši pred volitvami? Fantje, ki nam pišejo od vojakov, imajo še vedno naslov: Bosna ali pa Macedonija. Pred meseci dni mi je pisal prijatelj, ki služi pri vojaki v Dalmaciji: «V par dneh greš zopet k naboru. Če boš potrjen in prideš v naše kraje, se boš izpočetka težko navadil na hudo vročino.» Dobrosrčni gospodje klerikalci, ne le naši fantje pri vojaki, temveč vse ljudstvo uvideva, da so vaše obljube o avtonomiji zlezle med staro šaro. Zakaj se zdaj ne oglasiš, dragi «Domoljub», ki si zaslepljenemu ljudstvu pisal cele strani samih obljub? Mi uvidevnejši smo dobro vedeli, da iz klerikalnih otrobov ne bo kruha. Zato smo molčali in čakali. Zdaj, ko se potekli že meseci, a o avtonomiji ni ne duha ne sluha, zdaj si drznemo vprašati urednika «Domoljuba»: Kako je z novim vojaškim zakonom in s skrajšanim vojaškim službovanjem, s katerim ste slovenske kmete in fante vlekli na svojo stran? Kje je novi zakon, ker julija meseca nas je vojaška komisija še ved-

no potrjevala po starem zakonu. Tudi jaz sem bil potrjen, ali radevolje in z veseljem, brez računanja na klerikalne obljube se bom odzval pozivu ter odslužil svojo dolžnost državi in Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru. Ko me pozove vojni minister v službovanje, bom neustrašeno vzel slovo od doma in brez avtonomije odkorakal v vojaško službo. Prepričan sem, da bodo enako storili tudi moji tovariši, ki so pred volitvami sicer nasledili vašim zlaganim obljubam, a zdaj uvidevajo, da ste jim metali le pesek v oči. Gospodje klerikalci, mi vsi bi želeli, da nam odgovorite na gorenja vprašanja! — Rekrut.

ZUŽEMBERK. Na izrednem občnem zboru Sokola je bil izvoljen nastopni odbor: Jerman Jakob, starosta; Ahačič Ivan, podstarosta; Pehani Ernest, načelnik; Turk Fran, Plesković Stanko, Bem Mirko, Smrke Jožko, Smrke Fran in Medved Alojzij, odborniki; Carli Anton, Gliha Jože, Praznik Jože in Smrke Lojze, namestniki; Polajnar Alojzij in Dequal Ciril, revizorja. — Narodna čitalnica se je razšla in pripade premoženje Sokolu. — Dne 8. in 9. septembra ob pol štirih popoldne se igra v sokolski dvorani «Deseti brat». K obilni udeležbi vabi odbor. Zdravo!

MAČKOVEC PRI NOVEM MESTU. Menda še nikoli ni bilo dopisa iz naše vasi. Evo torej, da se enkrat oglasimo in popišemo zgodbo o prihodu novega zvona v našo krasno podružnico. Na novi zvon smo čakali skoro dve leti, a dočakali smo ga vendar. Ne ve se gotovo, na koliko vagonih je prispel na novomeški kolodvor. Ponj pa so šli kar s tremi vozovi, saj tehtta še čez — 100 kilogramov! Glas ima pa tako močan, da se ne sliši pet minut daleč v Trško goro. Lahko si predstavljate, da je težavno spravljanje zvona v zvonik marsikaterega Mačkovišana spravilo v jezo. Šlo pa je vseeno naglo. Ko so ga pripeljali pred zvonik, so ga ročno navezali na vrh in hajd z njim kvišku. Toda pri vrhu se je izkazalo, da je zvon prevelik, lina pa premajhna. Zvon so torej morali spustiti nazaj na zemljo. In ko so nato premerili zvon in razkopali lino, so še žene bogatih

Vitko Lovec:

Rešitelji

Iz samote, iz okrilja gozdov je bil doma Antek, zato je ljubil gozd in samoto tudi še pozneje, ko ga je odvedlo življenje iz tega zatišja. Delo mu je bila prijetna dolžnost, zunaj v prosti naravi pa je našel edino povoljno zabavo in razvedrilo. Vselej, kadar je prišel zanj kak prost dan, si je oprtal nahrbtnik, vzel puško na ramo, pa hajd ven iz dušičnega mestnega ozračja. Za bučne zabave mu ni bilo. Čeprav so ga njegovi stanovski tovariši večkrat vabili v svojo sredo, na veselice in plese, je Antek taka vabila vselej hvaležno odklanjal, dasi se je zdelo večkrat njemu samemu čudno, čemu si ne zaželi nikoli v veselo družbo mladih deklet, kjer najdejo drugi obilo užтков.

Po skoro teden trajajočem deževju je sredi aprila vstalo krasno nedeljsko jutro. Antek se je že vračal izredno dobre volje iz gozda; ustrelil je bil v svojem življenju prvega divjega petelina, ki so bili v revirju, kamor je zahajal, izjemna redkost. Koraki so mu bili lahki, v veselem razpoloženju je komaj čutil, da se mu noge dotikajo tal.

V dolini, kamor je bil prispel, je bilo kakih trideset korakov pota vsled narašlega potoka pod vodo, toda, ker voda ni bila ravno visoka, to ni motilo Anteka v visokih lovskih škornjih. Ko je prebredel vodo, je srečal na drugi strani mlado damo v svetlosivem plašču in z rdečo, žametno kapico na glavi. Najbrž se je bila pripeljala z vlakom iz mesta in bi sedaj rada po tej poti, kamor je bila pač namenjena. Izraz neprijetnega presenečenja se ji je pojavil na finem obrazu, ko je opazila, da ji je zaprta pot, ustavila se je kakor bi hotela premisliti, kaj ji je storiti. Antek je takoj spoznal njeno zadrego:

«Kako neprijetno, kajne, gospodična!»

«Res nerodno, nazaj moram iti, da si najamem voz, sicer ne morem do vasi tam na oni strani.»

«In to cele pol ure do postaje, ker drugje ne dobite voza.»

«Da, ta dolga pot mi je odveč, ker se mi mudi in bi se rada z opoldanskim vlakom vrnila v mesto.»

«Res škoda, prav rad bi vam pomagal, gospodična, pa je skoro nemogoče.»

«Seveda, popolnoma nemogoče.»

«No, vsaka možnost, mislim, ni izključena.»

«Pa kako mislite?» ga je vprašala in ga pogledala tako živo, da je Antka spretelo po vsem telesu. Poltihu, skoro boječje je odgovoril:

«Prenesel bi vas.»

Glasno se je zasmejala, da so se ji za blesteli lepi beli zobje in da ji je vztrepetalo od smeha vse telo. Njen smeh pa je bil tako čist in prikupljiv — Antku se je zazdelo, da so doneli tako lepo samo božični zvonovi v njegovi zgodnji mladosti.

Bila sta oba v zadregi. Antek ni vedel, ali naj ponovi svojo ponudbo, ona pa je premišljala, ali bi se spodobilo sprejeti ponudbo ali ne. Antek se je ojunčil:

«Glejte, gospodična, v par minutah ste rešeni mučnega položaja, prihranjena vam je pot nazaj in čas, ki bi ga izgubili. Za nazaj dobite lahko tam v vasi voz, za sedaj pa je to najhitrejša rešitev, Mar ne, gospodična?»

«Ne vem,» je odgovorila in smehljaje povesila oči.

Antek ni dalje pomišljal, odložil je nahrbtnik, petelina in puško ter stopil bliže. Zopet se je razlegal zvonki njen smeh, kakor bi pele orgle. Sklonil se je, nastavil levico, da je sedla nanjo, z desnico pa jo je prijel krog pasu. Ni se branila, oprijela

Mačkovičjanov pomagale zvon dvigati z lo-parji. Pa se je vse dobro izteklo in zdaj se dragi naš Mačkovec postavlja z novim zvonom. Ta slučaj in primer naj bo poučen za vse tiste cerkve, kjer še pričakujejo nove zvonove; najprvo premerite zvon in lino, sicer bo treba dvakrat dvigati! Gospodje pač pradi napravijo neumnost in potem popravlja, če se še dá. A največkrat jih goljufa. — S—ar.

SV. LOVRENC NA POHORJU. Prejeli smo: Oprostite, g. urednik, da Vam na članek «Pijančevanje» v predzadnji «Domovini» glede protialkoholnega dela v Jugoslaviji podam nekaj lastnih pojasnil. Podpisani sem kot hišni posestnik in invalid dne 2. februarja t. l. vložil prošnjo za točenje nealkoholnih pijač v lastnih prostorih. Toda, četudi se je pri občinski seji sklenilo, da je ena nealkoholna gostilna v občini potrebna, me okrajno glavarstvo šikanira z uredbo lokala in mi je celo bilo rečeno, da bo najbolje, ako prošnjo umaknem že zaradi tega, ker ne bom mogel izhajati z dohodka te obrti. Končno se je od mene zahtevalo, da moram urediti lokal po najnovejši naredbi, kar sem tudi storil s precejšnjimi stroški. Vložil sem tudi priziv na oddelek ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani, a prošnja še vedno ni rešena. Človek mora torej dvomiti, da bi poedine oblasti bile baš vnete za protialkoholno gibanje v prid treznostnega napredka med ljudstvom. Komisijonelni ogled me je stal okrog 100 Din, obnova lokalov pa tudi okrog 1000 Din. — Ivan Oder.

GORA. Naše prostovoljno gasilno društvo priredi dne 2. septembra vrtno veselico v Vagovci, kjer bo sodeloval tamburaški zbor iz Sodražice. Začetek ob 13. uri. Na pomoč!

BRASLOVČE. Pri nas sta se izvršila v zadnjem času dva vloma. Nedavno so vlomili neznan zločinci v trgovino g. Gedličke, te dni pa v delavnico krojaškega mojstra g. Strožerja. Kakor se sklepa po raznih znakih, je zadnji vlom izvršila le ena oseba, kateri so morale biti razmere v hiši prav dobro znane. Vlomi in tatvine so tudi v naši soses-

ščini prav pogosti in se sumi, da jih izvršujejo eni in isti vlomilci. — Iz naše fare jih je šlo tudi nekaj na ljubljanski katoliški shod. Med temi je bilo seveda največ žensk, Marijinih devic, med katerimi ima braslovška fara nekaj prav patentiranih eksemplarjev. Za te Marijine device nismo klerikalcem prav nič «fovš». — Na Mali Šmaren imamo veliko sokolsko prireditev, na katero vabimo vse prijatelje Sokolstva.

Kmetijski glasnik

PROTI SNETJAVOSTI JEČMENA.

Najboljše sredstvo, da se ubranimo snetjavosti, je po dosedanjih izkušnjah namakanje ječmenovega semena v vroči vodi. Če potopimo semenski ječmen za pet minut v vodo, vročo 52 do 54 stopinj po Celziju, se s tem pomoré vse kali take glivične bolezni.

Ker se bliža čas jesenske setve in ker sem v 22. števil. «Domovine» z dne 1. junija t. l. pripomnil, da bom pravočasno povedal, kako je to namakanje izvesti, naj danes to na kratko opišem.

Za uspešno namakanje semena je treba vroče vode, ki se vzdržuje pri toploti 52 do 54 stopinj po Celziju. To toplino je treba uravnavati s toplomerom v roki. Ker se vroča voda z namakanjem semena hladi, zlasti če se to ponovno in v manjših količinah dela, kakor je v tem slučaju potrebno, se mora s prilivanjem vrele vode skrbeti, da se vroča voda stalno vzdržuje pri navedeni toploti. Seme se namreč potaplja v vročo vodo v manjših količinah v zato pripravnih košarah. Zaraditega je potrebno, da imamo pripravljena dva čebra (kadi), ki jih je napolniti do tri četrtine prostora z vročo vodo. V prvem čeburu naj bo voda 40 do 50 stopinj Celzija vroča. Tukaj se seme najprej pomoči, da se segreje in pripravi za namakanje v drugem čeburu, kjer znaša toplota 52 do 54 stopinj po Celziju. To dvakratno namakanje je zaradi tega potrebno, da se v drugem

čeburu laže vzdržuje vodo pri zadostni toploti in da se z namakanjem hladnega semena prehitro ne hladi.

Seme se potaplja v pripravnih košari za pet minut, toliko da ga vroča voda popolnoma zmohi. Košara se ima napolniti le do polovice svojega prostora. Ko je seme zadosti zmoheno, ga razgrnemo po snažnih tleh, da se posuši.

Potrebno vročo vodo segrevamo v kotlu, kjer jo pustimo vreti. Z vrelo vodo segrevamo vodo v čebrih in jo po potrebi zalivamo, da vzdržujemo ves čas namakanja potrebno toplino v enem in drugem čeburu (kadi).

Preden začnemo namakati semenski ječmen v vroči vodi, je prav, da ga namakamo najprej v navadni vodi, in sicer po 4 do 6 ur. S tem ga najbolj pripravimo za najpopolnejše učinkovanje vroče vode na vse bolezenske kali. Kar splava pri tem namakanju zrnja na vrh, ga odstranimo.

Semenski ječmen, ki se na ta način namaka in pripravlja za setev, je seveda, kar bi ga ostalo, za vsako porabo dober, in je to velika prednost tega namakanja, ne glede na to, da nas tako namakanje primeroma najmanj stane. Treba je le točnosti, da ga ne namakamo v prevroči vodi, ker bi s tem lahko trpela njegova kaljivost. Na vsak način moramo delati s toplomerom, ki je več ali manj pri vsaki hiši potreben.

LUCERNA IN DOMAČA DETELJA.

Katera izmed obeh je več vredna? Katera daje bolj tečno krmo? Tako se večkrat poprašujemo. Ali se lucerna ali domača detelja bolj priporoča?

Obe ti detelji sta izvrstni, vsaka ima svoje posebne lastnosti in svoje prednosti, tako da je najbolje pri obeh ostati.

Kjer nam lucerna dobro uspeva, tam je dati prednost lucerni, kajti njeni pridelki so v tem slučaju bogatejši, najbolj tečni in v toliko cenejši, ker nam vztraja lucerna po veliko let na tistem prostoru. Za molzno

se ga je in že je gazil s prijetnim bremenom preko vode.

Molčala sta, Antka pa je prešinjala toplo, mehko, doslej še nikoli občuteno čuvstvo. Stopal je prav polagoma in počasi, da bi ji ne oškropil čevljev in krila.

«Tako, gospodična, sedaj ste rešeni sitne situacije, rešeni dolge poti nazaj.»

«Oprostite, gospod, da vas je doletelo to neprijetno opravilo z menoj. Je pač krivo temu, da ste dospeli sem ravno ob tej uri. Sicer vam pa izrekam najpriskrnejšo zahvalo in vam želim srečno pot.»

«Da je bilo opravilo neprijetno, to moram pač zanikati. Oprostite mi, da sem vam tako rekoč vsilil svojo pomoč.»

Odhajala je, ničesar več ni mogel govoriti z njo, komaj, da je še dodejal pozdrav, in že se je bila oddaljila.

Ko je prišel Antek opoldne na postajo, je bila že na peronu. Njuni pogledi so se nehotе srečali, nasmehnila se mu je, najbrž se ji je zdel jutranji dogodek smešen. Stopil je k njej ter jo ogovoril, po nekaj minutnem razgovoru se ji je celo predstavil. Prav tiho mu je povedala svoje ime, kot bi bila hotela, da ga ne bi razumel, ali Antek je bil pazljiv.

Štefka! Še nikoli ni poznal ženske s tem imenom. Zdelo se mu je tako lepo in prikupljivo, da bi bil v naglici skoro izrazil svoje dopadajenje nad tako sladkim imenom.

Vozila sta se v istem kupeju. Gospodična Štefi je bila videti precej plaha, pa tudi njemu ni šla beseda, kakor bi bil rad. Razgovarjala sta se o vsakdanjostih, največ ji je pripovedoval o svojih lovskih doživljajih, kar jo je na videz precej zanimalo. Sploh pa ni bilo mnogo časa za razgovor, ker je bila vožnja kratka; pri izstopu iz vlaka pa sta se takoj na kolodvoru poslovila. Gospodična Štefi je vstopila v električni voz, on pa je zavil v ulico proti svojemu stanovanju, v polni meri zadovoljen z vsem, kar je doživel ta dan.

Naslednje tedne so opazili vsi Antkovi tovariši neko izpremembo na njem. A najbolj je to občutil on sam. Tistega usodnega dne mu niti na misel ni prišlo, da bi utegnila imeti njegova usluga zanj kake posledice. Dnevi so bežali, obraz gospodične Štefi pa je zadobival v Antkovi notranjosti vedno očitnejše poteze. Antek se je trudil, da bi v delu osredotočil svoje misli, toda te so vedno uhajale k njej, na jeziku mu je bila vedno vseobsegajoča beseda:

Štefi. Često se je izprehajal po mestnih ulicah, kar sicer ni bila njegova navada, samo, da bi jo morda slučajno srečal, da bi jo videl samo za trenutek. Tudi v gozdu ni več motril tako pazljivo življenja narave, taval je nemirno sem ter tja, včasih se je naslonil na drevo ter z nožem rezljal v deblo njeno ime: Štefi.

V dobi treh mesecev jo je videl Antek le nekolikokrat, le enkrat je mimogrede spregovoril par besed z njo. Posebno ga je mučilo, da jo je videl že parkrat z enim in istim moškim. Bolelo ga je, kajti v njem se je bilo razgorelo silno čuvstvo v mogočen, neusahljiv požar in v tem ognju se je čutil slabotnega, zdelo se mu je, da ne najde več miru.

Premišljal je, ali naj se ji približa. Toda, kdo naj bi bil tisti moški, ki se je tako priskrčno razgovarjala z njim? Kaj bi storil, ako bi ostala hladna, morda ga celo s smehom zavrnila? Zato je sklenil, da si vzame dopust in odide na deželo, morda se mu v gozdu zopet umiri srce, morda najde tam zopet vsaj košček prejšnje zadovoljnosti.

Nekako potolažen je že sedel Antek v praznem kupeju sam ter čakal na odhod vlaka. Ko je gledal skozi okno na ne-

goved — in za to se gre predvsem — ni v poletnem času boljše zelene klaje, kakor je zelena lucerna, če jo o pravem času kosimo. Tako hitro rastoče detelje, kakor je lucerna, sploh nimamo, saj nam da pri dobrem oskrbovanju in v ugodnih legah po pet košenj na leto. Lucerna nam za zeleno krmljenje največ zaleže, daje najzgodnejšo košnjo, največ košnje in traja najdalje. Če je njiva dosti velika, lahko izhajamo z njo do poznega poletja. Zelena lucerna ni le mlečna krma, ampak tudi zdrava krma za našo goved. Pridelujemo jo v pripravnih legah izven kolobarja.

Domača detelja je tudi izvrstna detelja, ki se odlikuje po svojih bogatih in pravejših pridelkih; trpi pa le eno dobro leto in daje le dve močni in eno bolj pičlo košnjo. Izvrstno se prilega za kolobarjenje, v katerem nam zemljo čisti in zboljšuje. Po naših njivah je ne moremo pogrešati. Njena čista setev navadno ne prihaja v poštev za zeleno klajo, pač pa daje posušena močno krmo za konje. Zrezana s slamo daje prav dobro klajo za govejo živino. Če sejemo domačo deteljo skupaj s travo, nam rabi tudi za zeleno klajo in daje še v drugem letu povoljne košnje. Resnica pa je seveda, da nam v tem primeru ne zapuša tako dobre zemlje, kakor če sejemo samo zase in le za enoletno rabo. Po raznih naših krajih nam obe detelji prav dobro uspevati in je prav v izboljšanjem pridelovanju in gnojenju teh detelj zazreti glavni pogoj za uspešen napredek naše živinoreje.

V ostalem je pa dati v posameznih krajih naše dežele seveda prednost tisti izmed obeh detelj, ki nam ob danih pogojih tal in podnebja bolje uspeva.

Gospodarstvo

SAVINJSKI HMELJ.

Savinjski kmetje imajo letos zopet veselo leto. Hmelj, ki so ga morali lani prodati pod ceno, ima letos visoko ceno in bo prinesel

v dolino gotovo nad 200.000.000 kron, ako računamo povprečno ceno 400 kron za kilogram in cenimo celokupni pridelek v dolini nad 5000 metrskih stotov. Visoko ceno ima letos hmelj zato, ker je svetovna hmeljska letina izredno slaba.

Dasi so cene našemu hmelju lepe, so vendar nižje nego v Češkoslovaški, Nemčiji in drugod. Temu je krivo največ to, da naš hmelj, ki je sicer priznano dobre kakovosti, po svetu še ni znan pod svojim lastnim imenom. Deloma pa so krivi temu tudi nekateri pridelovalci sami, ker so prodali v predprodaji večje količine hmelja celo po 200 do 300 kron za kilogram, čeprav so bile v istem času cene hmelju n. pr. v Žalcu (Češkoslovaška) po okrog 500 kron v naši veljavi in čeprav je delavno Hmeljarsko društvo v Žalcu svarilo pred prezgodnjo predprodajo.

Te izgube so čisto nepotrebne. Če hočemo, da bomo v bodoče po razmeroma povoljnih cenah prodajali naš hmelj, je potrebno, da se vsi hmeljarji organiziramo v naše Hmeljarsko društvo, v katerem je sedaj vpisanih le okrog 250 članov, kar ni mogoče niti četrtnina vseh savinjskih hmeljarjev. V močni organizaciji se da doseči več v prid hmeljarjem. Če ne bi imeli že sedaj našega društva, ki nas o marsičem obvešča, cene prav gotovo ne bi bile niti tako ugodne za nas.

Hmeljarsko društvo, v katerem bi bili organizirani vsi hmeljarji, bi imelo tudi dovolj denarnih sredstev, brez katerih društvo ne more v večji meri delovati za hmeljarje. Krepko in z večjimi denarnimi vsotami razpolagajoče društvo bi moglo za časa hmeljske sezone redno dobivati poročila o cenah iz raznih držav, dalje bi moglo zainteresirati večje število tujih nakupovalcev, poskrbeti, da bi kakovost našega hmelja poznali v vseh državah, ki uvažajo hmelj, in doseči, da bi naš hmelj prišel pod lastno marko v svet brez mešanja s slabim baškim hmeljem.

To vse bi se dalo doseči le potom krepke organizacije. Naši hmeljarji morajo gledati malo v bodočnost in Savinjske doline bodo-

nost je le v hmelju, drugi pridelki se pri nas ne bodo nikoli posebno izplačali! Ako ne bomo sami na svoje skupne interese gledali, bomo pač vedno le izpostavljeni več ali manj dobri volji tujih nakupovalcev in ne bodo cene našemu hmelju nikdar dosegle cen, kakršne so v tujih državah, kajti tudi letos, ko so cene pri nas gotovo lepe, se v tujih državah prodaja hmelj še dražje.

TRŽNI PREGLED.

ZITO. Zadnje dni so bile v Vojvodini nastopne cene: pšenica 340 do 350 Din, turščica žolta 270 do 280 Din, ječmen za pivovarne 275 do 285 Din, ječmen za krmo 240 do 260 Din, oves 260 do 265 Din, moka «0» 575 do 585 Din, «2» 550 do 560 Din, «4» 525 do 550 Din, «6» 450 do 480 Din, za krmo 200 Din, otrobi drobnji 145 do 155 Din, debeli 200 do 210 Din za 100 kg. Zadnje vesti poročajo, da je letošnja žetev v Evropi uspela za 17 odstotkov bolje od lanske.

ZIVINA: Na zadnjem zagrebškem sejmu so bile za kilogram žive teže nastopne cene: bosanska goveda boljša 10 Din 50 par do 13 Din, slabša 9 do 10 Din 50 par, teleta boljša 20 do 21 Din, slabša 18 Din 50 par do 20 Din, sremske svinje 23 Din 50 par do 24 Din, debele 27 Din 50 par do 28 Din 50 par.

FIZOL se je tržil v Vojvodini po 450 do 500 Din za 100 kg.

KRMA: V Zagrebu se je tržilo seno po 300 do 400 Din za 100 kg.

= Vrednost našega denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 28. t. m.: 1 dolar za okrog 94 Din, 100 avstrijskih kron za okrog 13 par, 100 lir za okrog 415 Din, 100 češkoslovaških kron za 281 Din, 100 madžarskih kron za 35 do 40 par in 1000 nemških mark za okrog 2 pari.

= Letina v Sloveniji. Z žetvijo smo Slovenci letos zopet enkrat lahko kolikor toliko zadovoljni. Sicer se ni namlatilo toliko, kakor smo izpočetka pričakovali, vendar ne

ron, kjer so se gnetli ljudje, je zapazil v množici naenkrat njo, gospodično Štefi. Bila je zopet v spremstvu tistega mladega moškega, ki mu Antek ni vedel niti imena, in ga je vendar tako težko videl v njeni bližini. Vztrepetal je, skoro jezilo ga je, da mu sedaj ob odhodu še ta dogodek otežuje srce. Odmaknil se je od okna ter se obrnil proti vratom, da bi se otresel težkih misli. Ali čez nekaj trenutkov sta se pojavila ona dva pred vrati kupeja ter sta se — poljubila. On je vstopil, ona pa je odšla.

Na prišlečev prijazen pozdrav je Antek komaj odgovoril, kajti začutil je, da ga je spreletelo vsega in popolnoma, da mu je prebodel dušo silen meč bolesti, da mu je kot z razbeljenim obročem stisnilo srce v najhujši bridkosti. Gledal je skozi okno, pa ni videl ničesar, njegov pogled je plaval nem v praznini pod nebom. Kar je bil slutil, to se je sedaj potrdilo z veliko mero resničnosti in v tej najbridkejši uri spoznanja mora biti celo v bližini onega, ki je sicer nevede in nehote, pa vendar na poti njegovi sreči. — Da bi bil Antek tedaj vsaj nekoliko pogledal v obraz svojemu sopotniku, pa bi bil gotovo opazil na njem Štefkiine poteze, morda bi bil vsaj zaslu-

til, če že ne z gotovostjo spoznal, da se vozi s Štefkinim bratom. —

Med vožnjo se je Antku v silni njegovi bolesti naenkrat, popolnoma neopaženo ukradla v dušo grozna misel, da se je začel sramovati pred samim seboj. Izkušal jo je siloma otresti, toda začela se je šopiriti vedno bolj v njegovi notranjosti, postalo ga je skoro strah pred njo.

Bilo je že precej pozno popoldne, ko je dospel Antek do svojega začasnega stanovanja. Bila je to mala podstrešna sobica v kmetski hiši nad vasjo, ki si jo je bil že pismenim potom zagotovil. Ker je imel namen iti takoj v gozd, niti počival ni, preoblekel se je, vzel v nahrbtnik toplo odejo, ker je sklenil prenočiti v gozdu, ogrnil je lovski plašč, vzel puško in odšel.

Ko je imel že precejšen kos pota za seboj je opazil, da je bil v naglici pozabil opasati pas z naboji; imel je s seboj eno samo patrono, ki jo je pred odhodom vtaknil v puškino cev. Ni se hotel vrniti, saj morda sploh ne bo prišel do strela, za vsak slučaj pa zadostuje tudi en naboj.

Pod debelim, košatim hrastom, kjer je bilo zelo ugodno mesto za prežo na srnjaka in jih je bil v resnici tam že par ustrelil, si je dal pred par leti napraviti klopico.

Tam je sédel, toda njegov bistri pogled ni švigal kakor navadno okrog, odkod se bo priplazila divjačina. Z roko si je podprl trudno glavo in ostal tako strmeč v tla do večera. Ko se je zvečerilo je šel iskat primerno mesto za nočevanje. Blodil je okrog in je popolnoma pozabil, česa išče. Bila je krasna julijska noč, pa Antek ni videl sijaja zvezd, ne krasote gozda v svetli mesečni luči.

Pozno po polnoči se je znašel na robu gozda ob košati smreki, odkoder se je videlo daleč po dolinah, plavajočih v blede mesečini; tam nekje daleč v ozadju pa se je dvigal mogočni vrh Triglava. Ta kraj je bil Antku posebno priljubljen in marsikatero uro je že prebil tu. Tudi zdaj je sédel v mehki mah in se naslonil na deblo smreke. Morda najde tu mir, kjer se še nikoli ni čutil nesrečnega; kdo mu sme in more kaliti tu tiho zadovoljstvo!

Zadovoljstvo? Ali se vrne še kdaj? Ali ni leka, s katerim bi ozdravil dušo žgočih bolesti? Ako mu niti gozd ne more vrniti prejšnjega miru, ako ga ne najde tu, kje bi ga še iskal drugod? — Vse tiho in mirno, najmanjšega šuma nikjer, da bi zašuštel vsaj listič na drevesu kot izraz mehkega sočutja! —

smemo tožiti, ker bodo tudi drugi pridelki precejšnji. Krompirja in koruze bo dosti. Letos kaže tudi ajda dobro, samo da bi je slana ne prehitela. Sadja, zlasti češpelj, bo precej. Pri senu se je poznala letos še lanska suša, pri otavi pa že ne več. Tudi kobilice so ponekod škodovale otavi, vendar bo krme dovolj.

— **Obisk ljubljanskega velikega sejma iz Srbije.** Upravi ljubljanskega velikega sejma je prijetna dolžnost naznaniti, da se obisk kupcev iz Srbije pripravlja v tako velikem številu kakor še nobeno leto doslej. Odlični srbski listi se zavedajo važnosti ljubljanskega velikega sejma glede medsebojnega zblizanja gospodarskih krogov iz vse države, kar je v največjo korist narodnemu gospodarstvu naše mlade kraljevine, in opozarjajo z mnogobrojnimi noticami tamošnje pridobitvene kroge na ljubljansko prireditve. En sam list v Beogradu rovati proti velikemu sejmu iz neinformiranosti ali pa šovinizma, vendar pa to ne vpliva na resno srbsko javnost. Pride čas, pride tudi pravo spoznanje.

— **Zadružni kongres,** peti v Jugoslaviji, se bo od 5. do 7. oktobra vršil v Celju skupno s proslavo 50letnice celjske Zadrúžne zveze. Kongresa se poleg številnih jugoslovanskih delegatov udeležijo tudi francoski, nemški, češki in švicarski gostje.

— **Premovanja konj.** Konjerejski odsek 1 kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani priredi letos sledeča premovanja: 3. septembra ob 8. uri dopoldne na Igu; 4. septembra ob 8. uri v Št. Vidu nad Ljubljano; 4. septembra ob 2. uri popoldne v Mengšu; 6. septembra ob 8. uri v Kranju; 7. septembra ob 8. uri v Lescah; 19. septembra ob 8. uri v Mokronogu; 11. septembra ob 8. uri v Št. Jerneju. Premovanje se vrši na Igu in v Št. Vidu za konje mrzlokrvne in toplokrvne pasme; v Mengšu, Kranju in Lescah samo za mrzlokrvne konje; v Mokronogu in Št. Jerneju pa samo za toplokrvne.

— **Vinska trgatev v Banatu** bo letos po vesteh hrvatskih listov za 40 odstotkov slabša nego lani.

Tedaj se je naenkrat priplazila tista grozna misel, ki ga je bila obiskala že na vlaku; v hipu ga je objela. Dotaknila se ga je čisto narahlo, mehko in božajoče, govorila mu je sladke tajnosti miru in sreče, tako tolažilne in mamljive so bile njene besede, da je Antek pozabil hipoma vse svoje gorje, vspavala ga je, kakor materina pesem v zibelci.

Antek ni imel več lastne volje, nič več moči, bil je premagan. Že se je na vzhodu krvavo rdečilo nebo in bleda mesečina se je začela prelivati v svetlo dnevno luč, ko je njegova levica krčevito tiščala puškino žrelo nad srcem, desnica pa se je iztezala in iskala mesta, da zapali edini — zadnji naboj.

Na desni iz gozda je nenadoma zašumelo in že je stal na planem orjaški srnjak, iztezajoč vrat in mogočen njegov glas se odmeval v tišino jutra.

Tedaj je vzplamtela v Antku silna in neugnana, njemu lastna lovska strast, prešinila ga je vsega in zatrla hipoma v njem vsako drugo čuvstvo. Ozračje je pretresel oster pok in zadet od krogle edinega naboja se je valjal po tleh, boreč se za zadnji utrip življenja — srnjak, rešitelj.

Sokolstvo

JAVNA TELOVADBA BRASLOVŠKEGA SOKOLA. Na Mali Šmaren, dne 8. septembra, priredi Sokol v Braslovčah veliko javno telovadbo, združeno z izletom Savinjsko-šaleškega okrožja. Pričetek telovadbe je ob 3. uri popoldne. Po telovadbi se vrši veselica, glede katere je v polni meri preskrbljeno, da se ne bo nihče dolgočasil. Godba bo igrala tudi med veselico. Prostor, kjer se prireditve vrši, je prav srečno izbran. Prijatelje Sokolstva od blizu in daleč prosimo, da posetijo našo prireditve in nas podprejo, ker je Sokol v Braslovčah na zelo ogroženih tleh.

Zdravstvo

VEČ LUČI V ZDRAVSTVENEM OZIRU!

O zgradbi in notranjem ustroju lastnega telesa večinoma vsi prav malo vemo. Ne samo kuharice in gospodinje, prav vsi polagamo večjo važnost na telesa pišk, zajcev in podobnih bitij nego na poznanje lastnega telesa. Na zimo, ko zopet pokaže pratika one velike hišne praznike, «ko smo klali», takrat si lahko ogledamo notranjost razparanega prašiča, razpredbo in obliko organov v njem; kje pa leži v našem telesu srce, da ima tudi človek v sebi podobne cevi kot so tiste, v katere mesar nabaše klobas, no, na te stvari pa ne mislimo dosti. Če ti v mesnici tehtajo govedino, že veš, je-li to «od križa» ali «prsni kos», le o sebi vemo zelo malo. Ta pomanjkljivost se težko maščuje na zdravju našega naroda, saj je odvisno to v prvi vrsti od poznanja telesa in njegovih potreb.

Ali bi se ne dalo to popraviti? Da, z velikim naporom in več resnimi delavci, kajti tu pridemo v nasprotje z davno vkoreninjenimi predsodki našega človeka, ki krivo razumeva svojo vero, zlasti njene predpise o sramežljivosti, čistosti itd. Znano je, kako neljub sprejem je doživela sokolska telovadna organizacija zlasti v cerkvenih krogih in

pozneje seveda v nahujskanem podeželskem ljudstvu, ker je posvečala enako skrb duši kakor telesu. Danes so razmere tudi tu že odločile v prilog vzgajanja lepih, močnih in zdravih teles, vendar pa je še marsikje treba orati trdo ledino.

Tudi zdravniki so hodili v starih časih trnjevo pot. Poizvedovali so za obešenci, utopljeni in samomorilci, prenesli njihova trupla na skrivnem domov in jih v zatišju domačije raztelesovali, če so si hoteli zboljšati svoje znanje, kajti cerkev je zdravnikom prepovedovala oskrunjevati «tempelj svetega Duha», človeško truplo. Preko vseh takih ovir se je zdravniška veda vendar povzpela na odlično višino.

V resnici mi Slovenci nimamo v izobilju primernih poljudnih knjig o zdravstvu in drugih pripomočkov, in če bi jih tudi imeli, ne bi mogli količjak obširnejšo plast našega ljudstva vtopiti v razmišljanje o svojem organizmu. Saj velik del ljudstva misli, da je pregrešno govoriti o drugih delih telesa razen o zobeh, očeh, čelu. In zlasti mežnarsko pobožne tercijalke ne morejo verjeti, da bi duša, ki živi v razkošno razvitem in zdravem telesu, mogla ostati Bogu dopadljivo čista, in zato brez vsakega pomisleka zanemarjajo potrebe telesa; srečne in zadovoljne so, samo da je od vsega telesa le nevidna duša preskrbljena z molitvijo in tolažili.

In koliko boja je še danes treba, da napreden človek vtepe zaostalim ljudem svojo irditev, da na celem človeškem telesu ni ne enega uda, ki bi ga Bog dal človeku le zato, da ga z njim spravlja v nevarnost smrtnih grehov in večnega ognja! Da, ravno o zadevah spolnega življenja je potreben najskrbnejši in pravilni pouk. Kako žalostna je v tem vprašanju statistika. Spolne bolezni se širijo največ zaradi nepoučenosti in zaradi tega, ker jih ljudje prikrivajo. Človek ne sme svojega telesa v nobenem pogledu zanemarjati.

Priporočajte in širite „Domovino“!

Ko ji je Antek pozneje pripovedoval to zgodbo, ga je Štefi vroče poljubila. Zakaj povedati moramo, da se je Antek par dni po tem dogodku razgovoril s Štefko in se seznanil tudi z — njenim bratom. Čez par mesecev je bila poroka...

Zvonko Savinjski.

Novi zvonovi

Bilo je neko nedeljo pred dobrim pol letom. Naš gospod župnik je povedal svojim ovčicam svoje in končal pridigo, toda prižnice še ni zapustil. Vzel je veliko rdečo žepno ruto, se vseknil, malo pomolil, se uprl ob prižnico in dejal s svečanim glasom:

«Možje, farani! Skoro vsako nedeljo obešajo v naši okolici pri kaki cerkvi nove zvonove. Prihodnjo nedeljo jih dobe, kakor ste danes slišali, sosedje Zakrajčani. Na prste lahko preštejete cerkve naše bližnje okolice, kjer jih še nimajo. Med temi pa je tudi naša, sv. Barbari, zaveznici umirajočih, posvečena farna cerkev. O podružnicah ne govorim. Te lahko čakajo. A sramota za nas vse je, če ne oskrbimo naše sv. Barbare v kratkem času s tako potrebnimi opominjalci molitve. Za božjo čast in kras cerkve vedno vneti farani moji! Pozivljam vas, da prispevate, kolikor

vam je mogoče, za nove zvonove. S pobiranjem se prične takoj jutri. Sv. Barbara, ti pa blagoslovi danes započeto delo, da se bodo novi zvonovi v kratkem glasili iz tvojih lin v božjo čast in slavo!»

Zašumelo je po cerkvi. Vsem je ugajal župnikov govor. Možje, stare kmetске kornine, so že v duhu gledali, kako stoje pred cerkvijo s pipami v ustih, ponosni na nove zvonove, ki jih pravkar vlečejo v zvonik. Z zavidanjem gledajo po strani sosednji farani, ki še niso tako srečni, da bi se mogli postaviti, češ, tudi mi jih že imamo. Dekleta so mislila na krašenje vozov in zvonov s cveticami, fantje pa so se že veselili obilne pijače, katero si bodo privoščili, ko prodajo mlaje. Skratka, misli pobožnih župljanov so se mudile več pri novih zvonovih, kateri še niso niti zagledali tega sveta, kot pa pri cerkvenem opravilu.

V čisto svoje misli pa je bil med mašo zatopljen Košarjev Joža za vratmi pod korom. Včasih mu je zasijalo oko v ponosu in veselju, hip zatem pa je šinila preko širokega lica rdečica, kakor gorski nevesti. Kot bi se sramoval te svoje slabosti, je ob takšni misli plašno pogledal po bližnjih dekletih. Toda vedno se je zopet pomiril, ko je videl, kako popolnoma zatopljene so bile sramežljive devičice v pobožno molitev.

ŠTRAŠNA PRENOČEVALKA.

Žurno noč je prošli teden preživela ljubljanska gospa Z. Nekega večera je prišla k nji neznana elegantna gospodična in jo prosila za prenočišče, katerega ni mogla dobiti več v nobenem hotelu. Gospa je ustregla njeni prošnji in ji dovolila, da sme prenočiti v njeni sobi.

Gospodična je šla v kavarno in se okrog enajste ure ponoči vrnila nazaj. Ko je legla v posteljo, je gospej Z. trikrat voščila lahko noč, kar je gospo sicer iznenadilo, toda ker je bila trudna, ni razen odzdrava rekla ničesar in zaspala. Okrog polnoči pa začuti po svojem telesu čudno otipavanje in hropeče sopenje. Vsa preplašena skoči pokonci, vžge električno in zagleda strašen prizor: obleka, knjige in vse ostale stvari so bile razmetane po sobi, miza pa je bila naslonjena ob njeno posteljo. Druga postelja je bila vsa razdrapanana, tuja gospodična pa je stala sredi sobe, trgala raz sebe srajco, pulila si lase, se blazno režala in s steklenimi očmi zrla v prestrašeno gospo Z., kateri je od strahu zastal glas v grlu in je vsa otrpnila.

Po strašnih trenutkih, ko se je blazna gospodična v zverskem skoku zagnala pred njo, je gospa Z. obupno zakričala na pomoč. Prihitela je služkinja, ki je zgrabila gospodično in pomagala gospej, da je pobrala obleko in se podala v drugo sobo. Čez uro je gospej in služkinji uspelo, da sta z lepimi besedami pomirili tujo gospodično in jo spravili nazaj v posteljo, kjer je trdno zaspala. A ko se je zjutraj prebudila, ni ničesar vedela, kaj je počejala ponoči. Z zadevo se pečajo policija in zdravniki.

TAJINSTVENO POBIJANJE ŠIP V BEOGRADU.

Beograd, posebno pa še stanovanjci nekaterih predmestnih ulic živijo pod pezo strahu skrivnostnega pobijanja šip na njihovih stanovanjih.

Prošli petek je sredi belega dne toča kamenja in zdrobljene opeke razbila vsa okna

na hiši ministrskega sluga Cenića. Odkod je kamenje letelo, tega ni mogla dognati policija, ki je takoj prihitela na lice mesta in uvedla preiskavo v sosednjih hišah. Toda medtem so že začele pokati šipe na sosednji hiši. Policija vdere v nasprotno hišo, odkoder je letelo kamenje, a ne najde nikogar. Le eden detektiv je na stehi opazil belo roko, ki je s silno naglico vihnila kamenje — drugega pa ničesar.

Tajinstvena pojava je zbrala na licu mesta obilo ljudstva, toda pred njihovimi očmi je kamenje letelo naprej in pobijalo šipe, da nihče ni videl, odkod prihaja. Takoj je nastala govornica, da je nedavno umrl neki čudak, ki je brez popotnice odšel na drugi svet in se sedaj vrača s svojimi strahotami. Ženske so začele z blagoslovljeno vodo škropiti poslopja in okna. Ponoči pa se je pobijanje šip nadaljevalo. Kamenje ne uničuje le šip, temveč tudi vse, kar doseže v stanovanjih, pohištvo, posodo, vaze in podobe.

Policija je stalno na straži, preiskuje hiše in podstrešja, a še doslej ni izsledila zlikovca. Napadi pa se dnevno ponavljajo. Iz treh hiš, na katerih so razbita vsa okna, stanovanja pa posuta s kamenjem in opeko, so se prebivalci izselili.

Novosti

* Rumunski kralj, ki je preživel nekaj lepih tednov na Bledu, se je prošli petek vrnil v Bukarešto. S seboj je po lastnem zatrdilu odnesel najprijetnejše spomine.

* Prva dvorna dama umrla. Na Bledu je prošli ponedeljek ponoči nenadno umrla prva dvorna dama gospa Danica Hrističeva. Zadel jo je kap. Pokojnica si je med vojno stekla velike zasluge za srbski Rdeči križ, po vojni pa si je tudi med slovenskim ženstvom takoj pridobila največji ugled in je kraljico Marijo uvajala v vse slovenske dobrodelne ustanove. Ohranjen ji bo trajen spomin.

* Ciril-Methodova družba. Program velike skupščine CMD dne 8. septembra v Ptujju je naslednji: Ob 10. uri dopoldne spre-

jem gostov na kolodvoru. Ob pol 11. uri zborovanje CMD v zgornji dvorani Narodnega doma. Ob pol 1. uri skupen obed v Narodnem domu. Od 3. ure naprej ljudska slavnost v mestnem parku. Šotori, v katerih strežejo narodne dame, narodna godba, vedeževalke, ki prerokujejo srečo, poročne posredovalke itd. Vsakdo bo našel dobro zabavo. Pijača in jed izborna, cene zelo zmerne. Vstopnina za odrasle 3 Din, za deco 1 Din. Kdor želi prenočišče v noči od 7. na 8. septembra ali v noči od 8. na 9. septembra ali skupni obed, naj to javi odboru CMD, podružnice v Ptujju.

* Kako ravnajo z učiteljstvom. V Planini je Jugoslovenska Matica ob obletnici odhoda Italijanov priredila v proslavo odrešilnega dne ljudsko slavnost, na katero so bile povabljene vse oblasti in šole. Istega dne se je vršila proslava v Sokolskem domu. Ker so se tamošnje tri učiteljice udeležile slavnosti, sta župnik Lovšin in veleposestnik Ziherl skovala iz osebne mržnje nekako ovadbo, da so učiteljice vabile otroke k slavnosti in «pohtujevanju» v Sokolskem domu. Podpise za ovadbo pa je pobiral neki posestnik Mrhar. Užaljene učiteljice, proti katerim je bila seveda uvedena disciplinarna preiskava, so proti vsem trem zaročnikom vložile tožbo. In razprava je dokazala, da so bili vsi očitki neutemeljeni, nakar so bili obsojeni: župnik Lovšin na 1500, Andrej Ziherl na 1000 in Fran Mrhar na 200 dinarjev globe. Učiteljice so s tem dobile upravičeno zadoščenje, razprava sama pa je zopet dokazala, kako bi v «avtonomiji» paševali klerikalni mogočnejši nad vsakim, ki ne bi pred njimi hotel upogniti tilnika.

* Zemljoradniški kongres. V Čurugu v Bački se je prošlo nedeljo otvoril kongres srbskih zemljoradnikov. Nastopali so razni govorniki, sedanji in bivši poslanci, ki so se vgnemali za razredno enotnost nele vseh jugoslovanskih, temveč sploh vseh slovanskih zemljoradnikov. Ustvariti želijo tako zvano zeleno internacionalo.

Šele ko je župnik z visokim glasom zapel «Ite, missa est,» se je zdramil in pokleknil k blagoslovu.

Drugi član na vse zgodaj sta koračila gospod kaplan s knjigo pod pazduho in cerkveni ključar oče Lesjak od hiše do hiše. Zgovorni gospod je znal tako sladko govoriti hišnim očetom na srce, da je mnogokateri, ki je že v nedeljo preračunal, koliko bo dal za zvonove, primaknil še par stotakov. Ko so zvečer v župnišču štel nabrani denar, so se izrazili Lesjakov oče, da si niti od daleč niso mislili, da bo vsota tako velika.

Župnik pa je dejal:

«V takšne svrhe je treba namaznega jezika in tega ima naš gospod kaplan precej.»

Tem besedam je sledil glasen smeh, smehu pa še glasnejša obsežna večerja.

Ves teden sta lazila pridna nabiralca po grapah in hribih naše obširne župnije, prepočila mnogo znoja, a nikoli zastoj. Drugo nedeljo je oznanil župnik, da je nabrana že velika vsota, ki jo je poslal kot predujem zvonarni v Maribor, da se prične z vlivanjem. Sledilo je še mnogo ofrov in koncep koncept so bili zvonovi po dobrem pol letu plačani in pripravljani na postaji.

Ampak Košarjev Joža je v tem času preživljal čudno duševno življenje. Bil je močne postave, na katero je bila nasajena malo pre-

velika glava s širokim licem. Rad se je smejal, in Kočnikova Jera, tista z bradavico na bradi, je celo trdila, da Joža nima samo enega, ampak celo več koles preveč v svoji polni luni. To pa menda samo zato, ker mu je nekoč dejala, da ga ima rada, Joža pa se ji je na ves glas zarežal v obraz:

«Saj mene ima vsak rad, šema neumna.» Od takrat ga je imela na piki in ga je obrekovala, kjer je le mogla. Toda Joževemu ugledu to ni mnogo škodovalo.

Na dnino so ga jemali povsod radi. Najraje je hodil drvarit k bogatemu Reberšku.

Zadnje čase je Joža postajal čez dalje bolj tih. Delal je za dva, smejal se ni več tako pogosto, vendar ni bil žalosten. Prej je vedno spal ko hloed in smrčal prav medvedje, sedaj pa je često planil iz nemirnega spanja, ali pa se preobračal, govoreč sam s seboj, po postelji.

Neko noč se mu je sanjalo, da je sv. Elija, in da se pelje v gorečem vozu v nebesa. Že je stal pred nebeškimi vrati in mislil zaklicati sv. Petru, naj odpre nastožaj; kar se mu zlomi os in Joža strmoglavi v goreči prepad — s postelje.

Slične sanje so ga mučile skoro sleherno noč. Tuhtal je, kaj neki pomenijo, slutil je nesrečo, toda ostrašiti se od svojega sklepa se ni dal.

Kaj je neki kuhala njegova obilna glava? Poslušajte!

V nekaterih župnijah, toda dandanes le še redkokje, je navada, da fant, ki dá največ za zvon, jaše na njem v zvonik. Seveda je ta špas često jako drag, ampak fantje tekmujejo kot za glavo, kdo bo tisti srečnejši, ki bo jezdil čudnega konja.

In o tem, le o tem je sanjaril Joža. Vbil si je v glavo, da samo on in noben drugi ne bo jezdil v zvonik. Štedil je na vse kriplje, še običajnega poliča vina v nedeljo si ni več privoščil, ki ga je sicer redno izpil po maši. Zaradi denarja ni bil v skrbeh, žrtvovati je sklenil, kolikor bo treba.

Kakšna čast in ponos bo to! Kako mu bo pri srcu, ko bodo tekmovali, se skušali fantje, kdo bo dal več, kdo odnesel venec «vnebohoda». Da, on edini! Zasedel bo «konja», godba bo zaigrala koračnico, povelje «vleci!» — in on se bo začel dvigati više in više, vseh oči bodo uprte samo v njega, zavidne fantovske, sramežljive deviške...

O, kako zapeljiva misel! Kdorkoli se bo kdaj spomnil na zvonove, ali ne bo v njegovi duši vedno vstala tudi slika Joževa, sedečega na zvonu, plavajočega v višine?

«Jaz ali pa nobeden!» je Joža sklenil trdovratno v srcu.

(Konec prihodnjič.)

Zanimivosti DRAGOCEN BISER.

Lov na školjke, ki pod svojim koščenim oklepom čuvajo biser, se najbolj obnaša v perzijskem zalivu, nadalje v Indijskem oceanu okrog Sansibara in v nekaterih krajih avstralskega obrežja. V teh okoliših se nalovijo največje količine bisernih školjk in je lov nanje razvit že prav v slogu posebne industrije, v kateri je zaposlenih več tisoč delavcev, večji del domačinov. Pač pa so potapljači, ki se spuščajo v globine in iščejo školjke, večinoma iz Evrope.

Biserov se dnevno nabere precejšnje število, toda v večini so drobni kakor zrnca, ki pa seveda vseeno predstavljajo precejšnjo vrednost. Večji čisti biseri padejo redkeje v plen; baš te dni pa poročajo angleški listi, da je potapljač Jack Ewin v Brumu v Avstraliji imel izredno srečo. Prinesel je iz globine školjko z doslej največjim biserom. Tehta 102 karata in je velik kakor manjši oreh. Ocenili pa so ga na dva milijona frankov ali na 11 milijonov dinarjev. Njegova cena bo seveda še narastla.

Jack Ewin je torej na lepem postal težak milijonar. Z denarjem, ki ga je prejel, namerava osnovati delniško družbo, ki bo z najpopolnejšimi sredstvi organizirala potapljanje in iskanje školjk ob tamošnjem obrežju. Je trdno prepričan, da mora globina skrivati še več takih podvodnih tičic, kakršna je njemu dala bogastvo.

IZ DOBE ROKOKOA.

Dandanes se dosežejo visoke službe, odlični položaji in čast s primernim darilom ali protekcijo ali končno tudi z delom in sposobnostjo. Pri nas je še poleg tega glavni pogoj, da se zapišeš radikalcem. Včasih, osebito pa v srednjem veku, je bilo to drugače, da navedemo le nastopni primer, kako je minister Dubois postal — kardinal.

Ko je leta 1720. v Cambraiu umrl nadškof Tremoille, je padlo ministru Duboisu, ki se je že naveličal svojega ministrovanja, da bi ne bilo napačno postati visok dušni pastir in Tremoillov namestnik. Svojo željo je tudi naravnost povedal svojemu vladarju Ludoviku Filipu Orleanskemu. Vladar je ustregel «skromni» prošnji in takoj odredil, da napravijo ministra Dubois za duhovnika. Tekom treh dni je Dubois prejel nižje redove in dijakonat in se je preko noči iz navadnega državljana izpremenil v namestnika apostolov. Kralj ga je takoj po «posvečenju» imenoval za nadškofa v Cambraiu in obenem prosil papeža, naj Dubois koj v kratkem imenuje za kardinala. In res je papež Inocenc XII. imenoval «nadškofa» Dubois takoj za kardinala. Tako je mogočni minister v prav kratkem času postal visok cerkveni odličnik. Poroča pa se, da ni postal nič bolj bogoslužben in da si je svojo nadškofijo in svojo stolno cerkev šel samo enkrat ogledat iz visoke radovednosti.

Takih in manjših primerov se je v srednjem veku zgodilo brez števila. Če se je kakemu plemenitašu zazdelo, je pač poprosil kralja za «milost». Vladarjeva volja je bila najvišji zakon, papež in škofje pa niso imeli povoda, da bi se ji bili ustavljali.

ski ceni. Stvar je funkcionirala izborna. Kar so prišli vagoni premoga iz Trbovelj, so navedeni trije ptički enostavno nalepili nanje listke z naslovom papirne tovarne in jih ekspedirali tjakaj. Na tak način so odpravili 120 vagonov ali 7000 meterskih stotov premoga. Denar je hodil v tvornico dvigat sam Josip Malec, ki se je predstavljal kot šef kurilnice. Trije sleparčki so si izkupičke prav bratovsko delili in so vsi trije že skoro postali bogataši. Zdaj jim je policija prekrizala račune, zaplenila njihova imetja, tri tičke pa oddala v sodnijske kletke.

iz raznih krajev

* V Šiški pri Ljubljani so doslej neznan falotje vlomili v delavnico državne železnice ter odnesli, kar jim je prišlo pod roko. Med drugim tehtnico iz medi, žago za železo in kovinasti meter. Škoda znaša 10.000 kron.

* V Štepanji vasi je umrl g. Ivan Anžič, sin uglednega narodnega posestnika, star 35 let. N. v m. p.!

* Med Radovljico in Brezjem je neki osemletni fantek skočil pod dirjajoči avtomobil nekega Ljubljana in se smrtno onesrečil. Nesreča se ni dala preprečiti, kar je ugotovila tudi sodna komisija iz Radovljice, po katero je takoj pohitel dotični šofer. Starši, pazite na otroke ob prometnih cestah!

* V Vintgarju je dveletna hčerka tovarniškega delavca Šmida z Blejske Dobrave padla v vodo in utonila.

* Na Bledu se je ustrelil neki vojak kraljeve garde iz strahu, ker je zaspal na straži.

* V Cerknici je prejšnjo soboto strela treščila v skedenj posestnika Ivana Petroviča ter ga upepelila z vsemi pridelki vred. Škoda znaša okrog 250.000 Din, zavarovalnina pa le 6000 Din. Kmetje, žalostni slučaji učijo, da je treba zavarovalnino primerno zvišati!

* V Gornji Bistrici je neznan zlikovec vdrl v hišico gozdnega čuvaja Krajčiča. Bil je preoblečen in po licu ves sajast. Ženi, ki je bila sama doma, je grozil s smrtjo, ako mu ne izroči denarja. Prestrašena žena mu je dala 80 kron in nato še 200 dinarjev, nakar je lopov izginil v gozdu.

* V Žalcu je prejšnjo sredo izbruhnil požar v gospodarskem poslopu posestnika Kasmana. Ogenj se je kmalu razširil in zajel tudi hišo in gospodarsko poslopje posestnika Hermana. Vsa tri poslopja so pogorela do tal. Vzrok požara še ni dognan.

* V Grižah pri Celju se je fant Franc Tepeš sprl in stepel s svojim krušnim očetom. Oba sta bila pijana. V ruvanju je krušni oče z nožem zabodel Franceta, ki je kmalu nato izdihnil.

* V Cerknici pri Spodnji Kungoti na Štajerskem se je iz žalosti nad smrtjo svoje žene obesil posestnik Fran Lorber. Zapušča dvoje mladih otrok.

* Nad Sv. Bolfenkom na Pohorju je osemnajstletni France Veronik iz občine Pohorje napadel dve Mariborčanki, ki sta korakali proti Mariborski koči ter eni vzel zlato uro in zlato zapestnico in nato pobegnil. Čez dva dni pa ga je zasledil orožnik Kramer iz Studencev in deklici sta ga spoznali. Fant je pokazal, kam je zakopal uro, nakar ga je orožnik odpravil na mariborsko sodnijo.

* V Tesanovcih v Prekmurju so našli orožniki v tri metre globokem vodnjaku truplo neke Ilone Andrejč. Smatra se, da gre za zločin, ki naj bi ga bil izvršil zet.

* Drag, a slab tobak. Z dežele se nam pritožujejo, da je tobak za pipo (dunavski duhan) vedno slabši in da se dobijo sedaj skoro sami štori, ki v pipi ne gorijo. Če je tobak že vedno dražji, naj ostane zato vedno vsaj enako dober, če že ne boljši.

* Za one, ki potujejo v inozemstvo. Naši državljani, ki s pravnimi potnimi listi potujejo v inozemstvo, smejo vzeti s seboj: v Italijo 3000 lir in 1000 Din; v Češkoslovaško 3000 češkoslovaških kron in 1000 Din; v Francijo, Švico in Anglijo 3000 francoskih frankov in 1000 Din; v Nemčijo, Madžarsko, Poljsko, Rumunijo in Bolgarijo pa v valuti omenjenih držav 3000 Din in 1000 Din v naši valuti.

* Avtomobilska nesreča pri Rogaški Slatini. Tovarnar Salomon Abraham se je prošlo nedeljo popoldne s svojo ženo Gizelo ter svakom in svakinjo odpeljal v avtomobilu iz Slatine proti Radečam, kjer ima tovarno koč. Avtomobil je drvel z največjo naglico. Nekaj kilometrov od Slatine ob hudem ovinku šofer ni več mogel vzdržati dira, zato se je avtomobil bliskoma prevrnil v jarek in pokopal pod seboj vso družbo. Ženo Gizelo so mrtvo in vso zmečkano potegnili izpod avta, Salomon in svakinja sta dobila težke poškodbe, svak in šofer pa sta bila samo lahko ranjena. Nepredvidnega šoferja je orožništvo izročilo sodišču.

* Težka nesreča z bombo se je pripetila na vojaškem vežbališču pri Karlovcu. Pri poziknem metanju bomb je ena prenapro eksplodirala in težje ranila več vojakov. Eden je umrl na vežbališču, druge so odpravili v bolnico. Kapetana Aleksić in Mateša, ki sta bila blizu navzoča, pa sta zaradi silne detonacije oglušela.

* Rodbinska žaloga. V Dragi pri Lovranu sta se zakonca Pesković zadnje čase začela prepirati. Mož je ženi očital nezvestobo, a vaščani pravijo, da neopravičeno. Prošlo soboto sta delala na polju in se je med njima zopet vnel prepir. Mož je otroke nagnal domov, nato pa planil na ženo in ji s srpom prerezal vrat. Po strašnem činu je pobegnil v gozd, vaščani pa so prihiteli in ženo odnesli domov. Bila je do zadnjega pri zavesti in je svojo deco priporočila blagim srcem, nakar je izdihnila zaradi izkrvavitve. Priredili so ji lep pogreb. Moža pa so naslednje jutro potegnili iz nekega prepada, kamor se je pognal v obupu.

* Mlad morilec. V selu Gazdinovac v Sremu se je šestnajstletni Slavko Hrgovac sprl s svojim tovarišem. V prepiru je potegnil nož in ga zasadil tovarišu globoko v trebuh. Težko ranjeni deček se bori s smrtjo.

* Na mariborskem pokopališču so dognali, da mestni grobar v nočeh po pogrebih odpira v grobovih krste ter umrlim krađe zlatnino in obleko s teles. Policija je pri osumljencu res našla več dragocenosti pokojnikov, nakar je bil zločinec s svojo ženo vred izroččen okrožnemu sodišču.

* Tatvina 120 vagonov premoga. Zagrebška železniška policija je prišla na sled neverjetno predrzni sleparski manipulaciji z državnim premogom. Trije nameščenci v kurilnici državne železnice so imeli nalogo, da so sprejemali vagone premoga, ki so prihajali iz Trbovelj, so prišli na misel, da bi se dalo premog prodajati naprej, ker jim ni nihče gledal na prste. Njih vodja Josip Malec se je torej pobotal z zagrebško tovarno papirja, da ji bo premog dobavljal po režij-

DOBRO POJASNILO.

Romijè, ravnatelj lepih umetnosti pod Napoleonom III., se je prav rad šalil z nepoznanimi ljudmi. Tako se je nekega dne ustavil pred izložbo urarja Leroya, katerega Romijè osebno sicer ni poznal, pač pa je urar poznal Romijèja z ulice. Urar je baš stal ob vratih svoje trgovine in Romijè ga, oponašajoč tujsko govorjenje francoščine, kar nagovori z vprašanjem: «Francos Vas, gospod, kake drobne mašine pa imate v izložbi?»

«To so žepne ure,» mu vljudno odvrne urar, ki se je takoj zavedel, da ga Romijè hoče «vleči».

«Ah tako, to so žepne ure!» se začudi Romijè, «čemu pa se potrebujejo žepne ure?»

«Da kažejo čas.»

«Kako pa to delajo?»

Urar mu razloži sestavo ure in pokaže, kako je treba uro navijati vsakih 24 ur.

«Navijati vsakih 24 ur!» se čudi Romijè, «zjutraj ali zvečer?»

«Zjutraj!»

«Aha, zjutraj. Zakaj pa ne zvečer?»

«To pa zato,» poudari urar s prijaznim smehom, «ker ste Vi, dragi Romijè, itak vsak večer — pijani...» To pojasnilo je zadostovalo.

Razno

× **Smrt muham!** Po svojih šegah je menda muha najodvratnejši mrčes, ki pride s človekom v dotiko. Ne le zato, ker se muha najbolj množi v smradu in gnusobi, temveč ker tudi vse dni svojega življenja obiskuje umazanost, ki jo nato prenaša v stanovanja, okuži hrano in širi bolezenske kali. Hišna muha je požrešna, žre neprestano, toda zelo počasi. Leta in lazi po živilih in pri teh izletih lahko nosi na svojih dlakastih nožicah in rilčku razne bacile in strupeno nesnago. Muha ne leta daleč okrog, kvečjemu dvesto do tristo metrov. Toda v tem okolišju prebrodi vse od gnojšča do kruha in sklede na mizi. Mnogokrat se je že ugotovilo, da so nastale številne epidemije zaradi mleka, ki so ga okužile muhe s svojim umazanim rilčkom. Drugo kuženje, ki ga muhe poleti povzročajo, je driska. Na tej trpijo posebno mladi želodčki, ki jim jo povzroča mušno onesnaženje živil Skratka, muha je tako nevaren mrčes, da je njegovemu zatiranju treba posvetiti več vneme kakor je to po naših kmetijskih hišah običajno. Sam muhalnik, mušji klej in stekleni mušniki ne zadostujejo. Treba je tudi z druge strani onemogočiti kuženje s tem, da se v hiši čuva snaga. Ne puščajte na mizi hrane, nepomitenh skled, odpadkov jedi in raznih ostankov! Kot najboljši strup proti muham pa se uporablja formalin, ki ga dobite v vsaki lekarni. To tekočino je treba približno na polovico zmešati z vodo in to mešanico na malih krožnikih postaviti po sobi. Vse druge tekočine pa je treba skriti in odstraniti. Muhe postanejo žejne, se spustijo na krožnike in naglo pokrepajo. Razen formalina pa se čuvajte vseh drugih strupov, osobito arzenika, ki ga muhe lahko pred smrtjo prenesejo še naprej. V zadnjih vročih dneh je mušji rod zelo oživel. Uničujte ta nevarni mrčes, smrt muham!

× **Slon v avtomobilu.** Neki avstralski cirkus ima slona, ki se imenuje «Jimbo». Lastnik cirkusa je lani zaradi reklame dal napraviti ogromen avtomobil in počasi so na-

učili slona, da je vstopal vanj, vsedel se na sedež in se vozil okrog kakor gospod, z velikanskim frakom in še večjim cilindrom. Te dni pa se je slonov avtomobil nekaj pokvaril. A slon, kakor je že navajen biti «nobel» v avtomobilu, se je začel plaziti v mali lastnikov avtomobil, ki je zaječal pod slonovo težo in se zdrobil kakor škatla žveplenk.

× **Zanimiv predlog.** Tudi v angleškem parlamentu je precej tako inteligentnih narodnih poslancev, da znajo kimati, izračunati lepe dnevnice in govoriti, kar jim pač na jezik pride. Drugega pa nič. Sedaj je konservativni poslanec Bonu vložil zokonski predlog, po katerem bo moral vsak kandidat po izvolitvi položiti izpit iz zgodovine, zemljepisja, računanja in pravopisja. Če bo predlog sprejet, bo marsikateremu poslancu navzlic izvolitvi še trda predla, preden bo mogel vstopiti v zbornico. Oh, če bi se pri nas uvedlo kaj sličnega, bogvedi, kako bi se odrezali klerikalni «očetje».

× **Zlobna šala.** Bivši predsednik poljske republike, g. Paderewski, je eden največjih sodobnih klavirskih virtuozov. Ko je zapustil predsedniško mesto, se je zopet posvetil svoji glasbeni umetnosti ter priredil turnejo po ameriških državah. S svojim igranjem je tako navdušil neko gospó, da ga je v pismu prosila, naj ji pošlje par las za spomin. Pismo pa je bilo sestavljeno tako, da se je lahko Paderewski spretno izmuznil neprijetni želji, ki bi mu na stare dni zredčila že itak redke lase. Zato je dami poslal svojega tajnika, ki je sporočil: «Paderewski je prav voljan, da ugodí Vaši želji. Ker pa žal niste navedli, čigave lase želite, in da izbegne nesporazumu, Vam tukaj pošilja par las svojega tajnika, svojega kuharja, svoje sobarice in vrhu tega še par dlak svoje lepe mačke in par žim iz svoje zglavnice. Od tega si lahko izberete, kar Vam je po volji...!» Jadni gospej ni preostalo drugo, kakor da je vzela čudno darilo, da se ne bi še bolj osramotila.

× **Tudi dež so začeli delati,** seveda kje drugje nego v Ameriki. Dvema učenjakoma je prišlo v letošnji neznosni vročini na misel, da si najameta aeroplan, katerega sta obložila s precejšnjo zalogo drobnega peska. Dvignila sta se visoko in ko sta bila nad gostimi oblaki, sta začela razsipati pesek. Učinek se je pokazal takoj. Razsipani pesek je v gostem oblaku povzročil, da je začelo blagodejno škropiti na zemljo. Prihodnjic se nameravata učenjaka dvigniti še v višje zračne plasti in upata, da bosta po svoji metodi sredi poletja povzročila tudi — sneg. Ali računata tudi na točo, se ne ve. Ampak toča se menda ne dá zlepa napraviti, če nimaš «kolomona»...

× **Zanimiv fant od fare** je baje holandski plemič Gabrijel Oksenstjerna. V rani mladosti je izgubil očeta in mater, preostalo pa mu je krasno veleposestvo z gradom, ki ga je prevzel v oskrbo varuh in mladega Gabrijela oddal v plemiški zavod v Kopenhagenu. Letos je Gabrijel dokončal študije in se povrnil na domači grad, da prevzame gospodarstvo v lastne vaje. Ampak prvo iznenadenje, ki ga je našel na domu, je bilo to, da ga je že čakalo 25 ženitnih ponudb iz raznih krajev. Živahni Gabrijel jo je pa dobro pogruntal in je za prihodnjo nedeljo vseh 25 nevest povabil na svoj grad. To so

bili zanimivi prizori, ko so se ženitve željna dekleta — a bile so tudi brhke vdovice vmes — zbrala v dvorani k okusni pojedini. Tu intam se je bilo bati, da pride zaradi ljubosumnosti med posameznicami tudi do hujših konfliktov. Toda okretni Gabrijel je znal vse lepo izpeljati s poudarkom, da si bo izbral tisto, ki je najbolj redkih besed. Tako je v dvorani hipoma nastal mir in gostitev se je razvila in končala v največjem soglasju. Katero si je končno Gabrijel izbral, pa listi še ne poročajo.

Za smeh in kratek čas

Ožbovt je povsod mojster.

Na nekem parniku na Jadranskem morju so si gostje preganjali dolgčas z raznimi pripovedkami in hoteli drug drugega nadkriliti s kako neverjetnostjo. Medtem ko je neki Nемеc ravno končal celo vrsto takih neverjetnih povesti, se je oglasil neki ruski boljševik:

«Pri nas je bila lani taka lakota, da sta morala iti dva človeka skupaj, da sta dala eno — senco...»

«To še ni tako hudo,» je hitro pripomnil Ožbovt, ki se je vozil z družbo. «Pred nekaj leti sem se seznanil v Ljubljani s človekom, ki je izredno dobro posnemal živalske glasove. Ko sem se nekega večera vračal v njegovi družbi domov iz gostilne, je moj znanec naenkrat začel oponašati petelina in njegov «kikiriki» je bil tako pristen, da se je takoj pokazalo solnce na obzorju in vzkliknilo:

«Prmejduš, al je že res štiri ura?»

Dež in katoliški shod.

Svitloslav: «Zakaj je neki tako lilo pred katoliškim shodom?»

Svetloslav: «Ali ne veš, da je vedno slabo vreme, kadar se zbere dosti črnih oblakov.»

Kumno, Janež, rdečo deteljo, semensko ajdo, lipove cvetje, suhe gobe itd. plačuje najbolje

SEVER & KOMP., Ljubljana
Wolfova ulica št. 12. 36

Kupimo

vsako množino 36

starega svinca

Puškarna v Kranju.

Veliko zalogo
poljedelskih strojev
priporoča
FRANC HITTI
Ljubljana, Sv. Martina c. 2.